

8. Felületi integrál

I. Számoljuk ki az a középsugarú és b gyűrűsugarú tórusz ($0 < b \leq a$) felszínét!

II. Számoljuk ki az $\iint_F v$ felületi integrált, ahol

1. $v(r) = |r|^3(r \times (0, 0, 1))$, F a $z = 0$ sík $x^2 + y^2 \leq 1$ része és a felület n normálvektorára $n(0, 0, 1) \geq 0$ teljesül.

2. $v(x, y, z) = (x, 3x, -2z)$, F az $(1, 2, 3)$ csúspontú, a $z = 1$ síkban a $(x - 2)^2 + (y - 1)^2 = 4$ vezérgörbék közötti kúppalást csúspont és vezérgörbe közötti része, $n(0, 0, 1) \geq 0$ irányítással.

3. $v(x, y, z) = (x, y, z)$ és F az

$$r : [0, \pi] \times [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}^3 \quad (u, v) \mapsto (\cos v(3 + \cos u), \sin v(3 + \cos u), \sin u)$$

egyenletű tóruszdarab befele vett irányítással (vagyis az n normálvektor a felület által körülzárt korlátos térrész felé mutat).

III. Írjuk át a $\Delta U = 0$ kétdimenziós Laplace-féle differenciálegyenletet polárkoordinátákra!

IV.* Igazoljuk, hogy ha az $\mathbb{R}^3$ térben a gömbi koordinátákat használjuk a $\Psi \in C^2(\mathbb{R}^3, \mathbb{R})$ függvény megadására, akkor

$$\Delta \Psi = \left[\frac{\partial^2}{\partial r^2} + \frac{2}{r} \frac{\partial}{\partial r} + \frac{1}{r^2} \left(\frac{\partial^2}{\partial \vartheta^2} + \operatorname{ctg} \vartheta \frac{\partial}{\partial \vartheta} + \frac{1}{\sin^2 \vartheta} \frac{\partial^2}{\partial \varphi^2} \right) \right] \Psi(r, \vartheta, \varphi)$$

teljesül.

V.* A Laplace-egyenlet invariáns az inverzióra: Legyen $\Phi \in C^2(\mathbb{R}^3, \mathbb{R})$, melyet gömbi koordinátarendszerben $\Phi(r, \vartheta, \varphi)$ alakban írunk fel. Igazoljuk, hogy ha $\Delta \Phi = 0$, akkor a $\Psi(r, \vartheta, \varphi) = \frac{R}{r} \Phi\left(\frac{R^2}{r}, \vartheta, \varphi\right)$ függvényre is teljesül a $\Delta \Psi = 0$ egyenlet, tetszőleges $R \in \mathbb{R}$ paraméter mellett.